

SSP København

SSP ÅRSAFRAPPORTERING 2019

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Socialforvaltningen
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Udarbejdet af SSP-Sekretariatet

Indhold

Indledning.....	3
Introduktion til "Afrapportering for urolige områder – årsrapportering"	3
Introduktion til SSP København.....	4
Del 1. Observationer og vurderinger.....	8
Uro forvoldt af grupper af under 18-årige	8
Uro forvoldt af grupper af 18-24-årige.....	8
Akutberedskabet	8
Særligt for 2019	8
Bydele med periodevis uroskabende ungegrupper under 18 år	10
Del 2. Data og statistik.....	15
Data fra Københavns Politi	15
Data fra Den Sociale Døgnvagt.....	16
SSP enkeltsager.....	17

Indledning

Hermed præsenteres SSP Københavns sammenfatning af urolige områder i København i 2019. Grundlaget for denne fremstilling er to halvårs afrapporteringer for henholdsvis 1. og 2. halvår af 2019. Sammenfatningen beskriver de væsentligste kendetegn ved de situationer, der har medført uro, deres geografiske spredning samt myndighedernes erfaringer fra at koordinere indsatser. Sammenfatningen indeholder endvidere generelle data på kriminalitetsudviklingen og antallet af SSP enkeltsager.

Introduktion til "Afrapportering for urolige områder – årsrapportering"

Baggrund

Børne- og Ungdomsudvalget, Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besluttede i 2010, at SSP København skal udarbejde afrapportering fra urolige områder i København. Afrapporteringen skal alene koncentrere sig om alvorlig kriminalitet eller uroligheder og omfatter således:

- Hændelser der har medført væsentlig uro med deltagelse af lokalområdets unge
- Uroskabende ungdomsgrupper, der giver anledning til alvorlig bekymring
- Brandstiftelse forvoldt af unge
- Evt. aktiviteter blandt unge u/18år der kan relateres til bandemiljøer blandt voksne

Afrapporteringen omhandler typisk hændelser relateret til unge i alderen 15-25 år.

Opbygning

Afrapporteringen sker halvårligt og består af en rapport over de enkelte bydele og en sammenfatning med en vurdering af den samlede situation for København. I 2. halvår omfatter sammenfatningen hele året.

Årssammenfatningen indeholder SSP sekretariatets vurdering af situationen i København samt et overblik over de områder, hvor der gennem året har været uro begået af ungegrupper både under og over 18 år samt områder, hvor der har været igangsat et SSP beredskab. Herefter følger et dataafsnit bestående af tabeller, der belyser følgende for København:

1. Antallet af sigtede enkeltpersoner og antal sigtelser
2. Antallet af unge der er blevet afhørt som sigtet eller med sigtedes rettigheder
3. Antallet af SSP enkeltsager og SSP+ enkeltsager

Datagrundlag og definitioner

Introduktion til oversigt over unge, der er blevet afhørt som sigtet eller med sigtedes rettigheder i København – tabel 2

Befolkningstal

Befolkningstallet, der anvendes i tabellerne, opgøres af Danmarks Statistik på grundlag af udtræk fra det centrale personregister (CPR) den 1. januar. Det bemærkes, at forskellen mellem bydele i alt og København i alt skyldes befolkning uden for inddeling. Tallene leveres af Koncernservice.

Afhøringer

Tabellerne vedrørende afhøringer af unge i alderen 12 til 17 år er med afrapporteringen 2019 ændret for at give et mere retvisende og entydigt billede. Tallene i tabellen er baseret på data fra Den Sociale Døgnvagt. Den Sociale Døgnvagt varetager den samlede retsrepræsentation i Københavns Kommune og orienteres derfor af Københavns Politi, når en ung under 18 år afhøres. Herfra stammer datagrundlaget. For at sikre sammenligningsgrundlag i overgangen fra den tidligere til den nye model er tallene opgjort for årene 2017 til nu.

Læsevejledning til tabel 2

Antal unge afhørt i alderen 12-17 år: Beskriver andelen af københavnerunge i alderen 12 til 17 år, der er blevet afhørt som sigtet/med sigtedes rettigheder i den pågældende periode. Tallet er uden gengangere, det vil sige at én ung registreres én gang, selvom han/hun kan være blevet afhørt flere gange i perioden.

Antal afhøringer af unge i alderen 12-17 år: Beskriver antallet af afhøringer foretaget af københavnerunge i alderen 12 til 17 år som sigtet/med sigtedes rettigheder i den pågældende periode. Én ung kan være afhørt flere gange.

Antal grundlovsforhør af unge i alderen 15-17 år: Beskriver antallet af københavnerunge i alderen 15 til 17 år, der er blevet fremstillet i grundlovsforhør i den pågældende periode.

Introduktion til SSP København

SSP København er et lokalt samarbejde mellem Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune og Københavns Politi, hvis mål er at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. SSP København udgør også et beredskab i kritiske situationer.

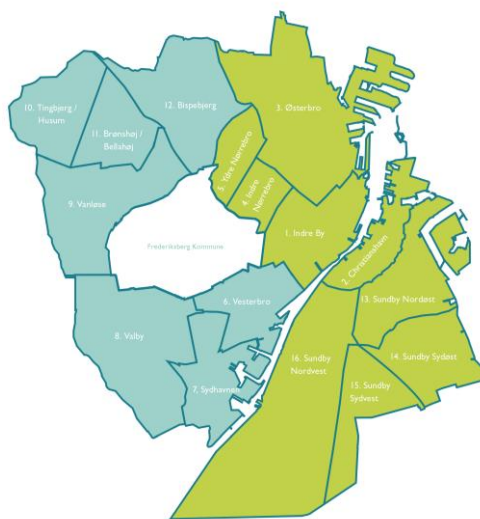
Organisering

SSP København er organiseret med 15 lokaludvalg og 5 ledergrupper. SSP lokaludvalgene og ledergrupperne er ansvarlige for det kriminalitetsforebyggende arbejde lokalt for unge op til det 18. år. Herudover har SSP København en SSP+ indsats for stærkt kriminelle og kriminalitetstruede unge i alderen fra ca. 17,5 til 24 år (læs mere på side 5). SSP+ er inddelt i to områder – vest og øst.

SSP

SSP+

SSP enkeltsager

Et centralt element i SSP Københavns kriminalitetsforebyggende arbejde er den individorienterede indsats. I sager, hvor der er behov for koordinering mellem flere forvaltninger og politiet, behandler SSP København enkeltsager ud fra et enkeltsagskoncept. Enkeltsagskonceptet sikrer, at en sag koordineres mellem de relevante parter i de sager, hvor der er en kriminalitetsbekymring. Enkeltsagskonceptet er med til at sikre sammenhæng i indsatsen for den unge, og at der ikke finder dobbeltbehandling sted.

Der opereres med en niveaudelt tilgang, hvor enkeltsagerne gradueres i 4 niveauer afhængig af kriminalitetens alvorsgrad. For hvert niveau præciseres det, hvad der karakteriserer niveauet, hvem der har ansvaret for at handle i forhold til den unge og hvilke handlinger, der skal iværksættes.

De 4 niveauer er:

1. Bekymrende adfærd (fx højt skolefravær, hænger ud på gaden mistanke om småkriminalitet)
2. Førstegangskriminalitet (fx konstateret butikstyveri, hærværk, besiddelse af hash)
3. Gentagen alvorlig kriminalitet (fx indbrud, salg af stoffer, groft hærværk, trusler om vold)
4. Personfarlig kriminalitet (fx grov vold efter straffeloven, røveri, overfald og anvendelse af våben)

Sagerne håndteres af relevante medarbejdere og koordineres på alle niveauer imellem de myndigheder, der har den pågældende sag.

I 2014 blev det lovpligtigt at afholde netværkssamråd for unge under 18 år, der har begået alvorlig kriminalitet. Netværkssamråd er tænkt ind i enkeltsags niveau 3 og 4. Socialforvaltningen er ansvarlig for netværkssamråd og indkalder relevante parter.

SSP+ enkeltsagsbehandling og overdragelse/overgange – 17-24 år

Når en borger er mellem 17 og 17 ½, påbegyndes en overdragelsesproces, hvis der er et øget behov for at overdrage relevant viden til rette myndigheder. Nogle gange har borgeren brug for hjælp fra en enkel myndighed, andre gange er der behov for en mere koordineret indsats fra flere sider.

SSP+

SSP København har siden 2009 haft et frivilligt tilbud, omtalt *SSP+ indsats*, målrettet stærkt kriminelle og kriminalitetstruede unge i alderen fra ca. 17,5 til 24 år. Karakteristisk for disse unge er, at de har sager i flere forvaltninger/myndigheder og derfor ønsker hjælp til at navigere mellem de muligheder og pligter, som myndighederne har. Her tilbyder SSP+ indsatsen en koordinerende støtte mellem borger og de relevante myndigheder til at komme hurtigst frem til en fælles plan, som skal støtte borgerne hurtigst muligt ud af kriminalitet.

SSP+ indsatsen involverer primært følgende kommunale myndigheder: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens Ungecenter, Socialforvaltningens Enhed for Kriminalpræventive Indsatser og Bolig- og Beskæftigelsesenhed og Børne- og Ungdomsforvaltningens ungevejledere. Dertil kommer de statslige myndigheder Kriminalforsorgen i Friheden og Københavns Politi. Repræsentanter fra disse myndigheder drøfter og koordinerer løbende tilbud og kontakt til de tilknyttede borgere og inddrager efter behov øvrige myndighedspersoner med målsætningen om at hjælpe den enkelte borger ud af en kriminel tilværelse.

Overdragelse/overgange

Siden 2017 har SSP i samarbejde med bl.a. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen styrket overleveringen ved det 18. år af kriminelle eller stærkt kriminalitetstruede unge. I 2018 etableredes SSP koordinationsgrupper for koordinering af unge under 18 år med bekymringsadfærd eller sigtelser for kriminalitet. Sideløbende har SSP+ parterne og koordinationsgrupperne arbejdet hen mod en styrkelse af samarbejdet og koordineringen omkring denne gruppe unge. SSP+ parterne mødes kvartalsvis med de enkelte koordinationsgrupper og orienteres om relevante stærkt kriminalitetstruede eller kriminelle unge, som fylder 18 år indenfor 6 – 12 måneder. SSP+ parterne følger herefter op med kontakt til de relevante unge med tilbud om støtte og samarbejde op til og med det 24 år. Formålet er at sikre, at de mest udsatte unge ikke mister kontakten til myndighederne fuldstændigt, samt at de unge bliver bekendt med, hvilke muligheder for støtte de har til at komme ud af kriminalitet og i uddannelse og beskæftigelse.

Akutberedskab

SSP organisationen er tillagt en beredskabsfunktion og forventes at igangsætte indsatser ved voldsomme hændelser eller akutte uroligheder, som involverer eller har indflydelse på unge

under 18 år og i særlige tilfælde ungegrupper op til 25 år. Formålet med akutberedskabet er at koordinere akutoptståede hændelser, at hjælpe og yde bistand til unge, forældre, medarbejdere og borgere, der er påvirket af hændelsen samt "normalisere" og skabe tryghed gennem en koordineret indsats. Dette sker typisk ved udarbejdelse af en SSP handleplan. Derudover etablerer SSP organisationen et beredskab, som kan bruges, hvis der sker alvorlige hændelser i byen. Dette er både lokalt og bydækkende.

Del 1. Observationer og vurderinger

Uro forvoldt af grupper af under 18-årige

I København er der enkelte ungegrupper, primært bestående af unge under 18 år, der af og til har en uhensigtsmæssig adfærd, særligt på kommunens matrikler (kulturhuse, multihaller, børnehaver, skolegårde mv.). Den uhensigtsmæssige adfærd kommer til udtryk gennem hashrygning, forstyrrelser af brugernes aktiviteter mv.

Uro forvoldt af grupper af 18-24-årige

Der har i hele 2019 været spændinger i bandemiljøet særligt på Indre og Ydre Nørrebro samt Bispebjerg. Der har bl.a. været to knivoverfald uden alvorlige følger. Bandesituationen har ændret karakter fra at være koncentreret omkring specifikke bebyggelser til at omfatte hele Storkøbenhavn. Personer med bandetilknnytning benytter i højere grad køretøjer, hvor de tidligere opholdt sig i bestemte områder. Derudover er flere bandegrupper gået sammen under navnet "NNV" (Nørrebro og Nordvest). Københavns Politi vurderer, at der er en igangværende konflikt mellem to bandegrupperinger. Den ene omkring Indre Nørrebro og København NV., og den anden gruppering omkring Hundige. Der har på den baggrund været oprettet visitationszone i dele af Nørrebro og Nordvest fra den 16. september til den 23. december 2019.

Akutberedskabet

SSP beredskabet blev i 2019 aktiveret tre gange - to gange i 1. halvår 2019 og én gang i 2. halvår 2019. Derudover er en bydækkende beredskabsplan, som er igangsat i 2017, stadig aktiv. I 2018 blev SSP akutberedskabet til sammenligning aktiveret seks gange. Læs mere på side 13.

Særligt for 2019

Hovedparten af de hændelser, der har været med unge under 18 år i 2019, har omhandlet utryghedsskabende adfærd især på kommunens matrikler (kulturhuse, multihaller, børnehaver, skolegårde mv.). Hændelserne har været håndteret af SSP samarbejdets parter på en god og konstruktiv måde, og de unge blev håndteret som SSP enkeltsager.

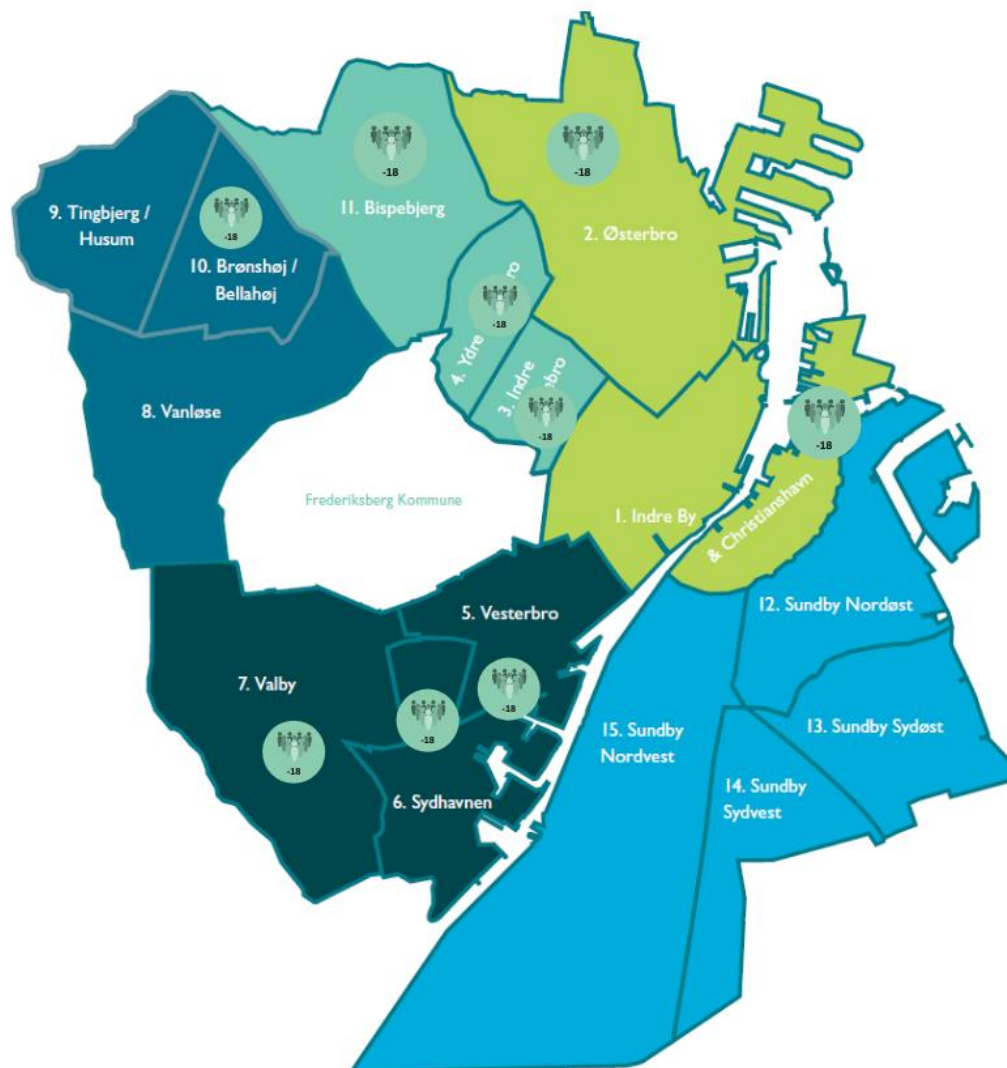
Unge har i løbet af foråret og sommeren 2019 forsamlet sig i større grupper på offentlige arealer, herunder Islands Brygge og Kongens Have. Det er positivt, at der i København er områder, som tiltrækker mange mennesker – også unge. Langt de fleste benytter områderne på en hensigtsmæssig måde, men enkelte unge udviser i perioder uroskabende adfærd, hvilket er utrygt for de øvrige gæster. En anden udfordring er, at nogle af de unge ikke er bosiddende i København, hvilket betyder, at hverken det lokale gadeplan, de udgående medarbejdere eller lokalpolitiet kender til dem. Derfor skal der arbejdes på en anden måde end det relationsmæssige.

I 2019 har indsatsen omkring Rasmus Paludans demonstrationer og Stram Kurs' valg handlinger trukket væsentligt på ressourcerne hos parterne i SSP. Der har i SSP regi været et yderst vellykket samarbejde mellem forvaltningerne og politiet, som har medvirket til, at lokale unge efter den 14. april har haft en anden og mere rolig reaktion, når der har været demonstrationer og valg handlinger i deres bydel. Der har været afholdt forskellige arrangementer for børn og unge med det formål at aktivere de unge i positive fællesskaber. Der er af og til enkelte små optrin med unge, men der bliver hurtigt taget hånd om disse af Københavns Kommunes gadeplansmedarbejdere (SOF og BUF) samt nærpolitiet. SSP København har haft den koordinerende rolle i forhold til den forebyggende, tryghedsskabende og konfliktdæmpende indsats.

Enkelte bydele oplever spændinger mellem bandegrupperinger. Bandesituationen har ændret karakter fra at være koncentreret omkring specifikke bebyggelser til at omfatte hele Storkøbenhavn. Personer med bandetilknnytning benytter i højere grad køretøjer, hvor de tidligere opholdt sig i bestemte områder. Derudover er flere bandegrupper gået sammen under navnet "NNV" (Nørrebro og Nordvest). Københavns Politi vurderer, at der er en igangværende konflikt mellem to kriminelle grupperinger fra hhv. områderne Indre Nørrebro og København NV på den ene side, og Hundige-området på den anden. Der har på den baggrund været oprettet visitationszone på dele af Nørrebro og Nordvest fra den 16. september til den 23. december 2019. Bandesituationen har endnu ikke givet anledning til at iværksætte ekstraordinære indsatser for unge under 18 år, men der er et kontinuerligt fokus på unge, der føler sig tiltrukket af bandemiljøet. Der har hen over året været afholdt flere koordinerende møder for at drøfte situationen og vurdere om akutberedskabet skal aktiveres.

Bydele med periodevis uroskabende ungegrupper under 18 år

Kort 1. Bydele med periodevis uroskabende ungegrupper under 18 år

CHRISTIANSHAVN

- Utryghedsskabende ungegruppe i Hal C

ØSTERBRO

- Enkeltstående episoder med utryghedsskabende unge i og omkring Idrætshuset i den ubemandede åbningstid. Vesterbro – områdets institutioner

NØRREBRO OG BISPEBJERG

- Flere episoder med unge, som skyder fyrværkeri mod hinanden
- Uro i forbindelse med demonstration med Rasmus Paludan/Stram Kurs (se afsnit om SSP beredskabet på side 13)

VESTERBRO

- Ungegrupper med utryghedsskabende adfærd i områdets institutioner efter lukketid

SYDHAVNEN

- Lokale unge generede enkelte forretninger i lokalområdet med deres adfærd

VALBY

- Utryghedsskabende ungegrupper opholdt sig ulovligt i Valby Kulturhus
- Konflikt mellem ungegrupperinger fra Folehaven og Sjælør Boulevard/Ydre Valby

BRØNSHØJ-BELLAHØJ

- Utryghedsskabende og bekymrende adfærd blandt grupper af unge i og omkring Brønshøj Torv og i Bellahøjbebyggelsen (se afsnit om SSP beredskabet på side 13)

Bydele med periodevis uroskabende ungegrupper over 18 år

Kort 2. Bydele med periodevis uroskabende ungegrupper over 18 år

NØRREBRO OG BISPEBJERG

Der er fortsat spændinger mellem bandegrupperinger på Indre og Ydre Nørrebro samt Bispebjerg. Flere bandegrupper gået sammen under navnet "NNV" (Nørrebro og Nordvest). I 2. halvår har der været oprettet visitationszone fra den 18. september til den 23. december 2019.

Bydele hvor SSP beredskabet har været igangsæt

Kort 3. Bydele hvor SSP beredskabet har været igangsæt

APRIL – BYDÆKKENDE

En demonstration den 14. april 2019 på Blågårds Plads, hvor Rasmus Paludan deltog, affødte uroligheder på og omkring pladsen. SSP organisationen vurderede efter den 14. april, at der var behov for en længerevarende SSP handleplan, som kunne aktiveres ved kommende demonstrationer. Formålet med handleplanen er bl.a. at forhindre, at unge over og under 18 år involverede sig i eventuelle nye uroligheder afledt af Rasmus Paludans demonstrationer/valg handlinger.

MAJ – BRØNSHØJ-BELLAHØJ

Der blev iværksat en SSP handleplan på baggrund af bekymrende adfærd blandt grupper af unge på og omkring Brønshøj Torv og ved Bellahøjhusene. Formålet med handleplan var at normalisere forholdene i området.

SEPTEMBER - VALBY

SSP ledergruppen igangsatte en SSP handleplan på baggrund af flere alvorlige hændelser i boligområdet Akacieparken, hvoraf en var med dødelig udgang. Alle involverede var i slutningen af 20erne. Formålet var bl.a. at sikre tryghed i området og forhindre at unge fra berørte nærområder involveredes i modreaktioner på baggrund af hændelsen.

HELE ÅRET

Beredskabsplan ifm. ungegruppers udadreagerende og utryghedsskabende adfærd flere steder i byen, herunder Nørreport St., Kgs. Have, Islands Brygge, Fisketorvet m.fl. Der er også fokus på mærkedage, events o. lign., der tiltrækker store grupper af unge fx sidste skoledag, Black Friday, Eid m.fl. Beredskabsplanen blev iværksat i 2017.

Del 2. Data og statistik

Data fra Københavns Politi

I denne afrapportering tages der udgangspunkt i de tal, der er gældende ved dataudtrækket. Tallene er dynamiske, og der kan ske ændringer i data efter datoen for udtrækket, idet sigtelser kan blive frafaldet. Der er derfor tale om et øjebliksbillede.

Tabel 1a - Sigtede enkeltpersoner og antal sigtelser u/18 år bosiddende i Københavns Kommune

2017	Antal sigtede personer	686
	Antal sigtelser	1440
2018	Antal sigtede personer	686
	Antal sigtelser	1440
2019	Antal sigtede personer	747
	Antal sigtelser	1674

Kilde: "Ungdomskriminaliteten i Københavns Politikreds – udviklingen i antallet af sigtelser og unikke sigtede unge i 2017-2019", Den Kriminalpræventive Sektion, Københavns Politi, januar 2020

Antallet af sigtede personer under 18 år er steget 9% fra 2018 til 2019. Antallet af sigtelser blandt personer under 18 år er steget med 16%. Det er særligt ift. følgende straffelovsovertrædelser, at der ses en stigning:

- Andre straffelovsovertrædelser – bl.a. "tilsnigelse af adgang uden at betale"
- Vold, trussel om vold og fornærmelig tiltale mod polititjenestemænd og andre i offentlig tjeneste. 10 personer står for 42% af de samlede sigtelser.
- Brandstiftelse, forsættlig
- Vold §244
- Våbenlov, kniv på off. sted

Der er sket et fald især for indbrud, hærværk (graffiti) og røveri.

Tabel 1b- Sigtede enkeltpersoner og antal sigtelser 18-24 år bosiddende i Københavns Kommune

2017	Antal sigtede personer	1591
	Antal sigtelser	4885
2018	Antal sigtede personer	1785
	Antal sigtelser	4673
2019	Antal sigtede personer	2002
	Antal sigtelser	5223

Kilde: "SSP+ rapporten – udviklingen i antallet af sigtelser og unikke sigtede unge i alderen 18-24 år 2017-2019", Den Kriminalpræventive Sektion, Københavns Politi, januar 2020

Antallet af sigtede personer over 18 år er steget 16% fra 2018 til 2019. Antallet af sigtelser blandt personer under 18 år er ligeledes steget med 16%. Det er særligt ift. følgende straffelovsovertrædelser, at der ses en stigning:

- Databedrageri
- Hærværk, graffiti
- Indbrud

Der er sket et fald inden for især forsætlig brandstiftelse, røveri og sædelighed.

Data fra Den Sociale Døgnvagt

Tabel 2 – Samlet oversigt over unge, der er blevet afhørt som sigtet eller med sigtedes rettigheder i København 1. og 2. halvår 2018 og 1. halvår og 2. halvår 2019

Børnefamiliecenter København	1. halvår 2018	2. halvår 2018	1. halvår 2019	2. halvår 2019
City-Østerbro	48	49	78	104
Nørrebro-Bispebjerg	140	150	201	136
Valby-Vesterbro-Kgs. Enghave	126	122	123	124
Brønshøj-Husum-Vanløse	128	91	112	115
Amager	93	77	108	125
Handicapcenter København	1	4	8	5
Udenbys	5	5	4	2
Ikke fast ophold	11	6	20	4
I alt	552	504	654	615
Antal børn og unge i alt i aldersgruppen 12 - 17 år i København	28231	28723	28960	29443
Andel afhøringer af unge i forhold til aldersgruppen 12 - 17 år i % i København	1,90%	1,72%	2,18%	2,07%

Kilde: Center for Forebyggelse og Rådgivning/Den Sociale Døgnvagt

SSP enkeltsager

Tabel 3a – Antallet af SSP enkeltsager 2017 og 2018

	2017	2018
Niv. 1 og 2	1154	1077
Niv. 3 og 4	245	263
I alt	1399	1340

Tabel 3b – Antallet af SSP enkeltsager 2019 fordelt på niveau 1-4

	2019
Niveau 1	545
Niveau 2	731
Niveau 3	104
Niveau 4	181
I alt	1561

Kilde: SSP København

Der er sket en stigning i SSP enkeltsager fra 1340 sager i 2018 til 1561 sager i 2019, hvilket svarer til en stigning på 14 %. Stigningen skal især findes inden for de mindre alvorlige sager i niveau 1 og 2. Det er vurderingen, at denne stigning skyldes, at der har været skærpet fokus på den tidlige forebyggelse i flere bydele.

Tabel 3c – SSP+ enkeltsager behandlet i SSP København 2016-2019 – unge mellem 17 ½ til og med 25 år

Antal af aktive og afsluttede sager:

	Ult. 2016	Ult. 2017	Ult. 2018	Ult.2019
Aktive sager	43	30	12	18
Afsluttede sager	38	31	24	5
Afsluttet positiv	19	12	11	2
Afsluttet negativ	19	18	13	3
Overdragede sager fra SSP				86